

OPINIE

## Opinie: Huiselijk geweld is een nationale crisis: het wordt tijd dat Den Haag dat erkent

De lijsttrekkers die ons stembusakkoord ondertekenden, hebben nu de kans om boven partijpolitieke verschillen uit hun beloften waar te maken. Laat de nieuwe Nationaal Coördinator daarin de drijvende en verbindende kracht zijn.

### Opinie: Huiselijk geweld is een nationale crisis: het wordt tijd dat Den Haag dat erkent

De lijsttrekkers die ons stembusakkoord ondertekenden, hebben nu de kans om boven partijpolitieke verschillen uit hun beloften waar te maken. Laat de nieuwe Nationaal Coördinator daarin de drijvende en verbindende kracht zijn.



Op de internationale dag tegen geweld tegen vrouwen kwamen mensen samen op de Coolsingel om het kunstwerk 'A Minute of Shelter' van Narges Mohammadi te onthullen. Bron Shirin Abedi / de Volkskrant

Dit artikel is geschreven door [Marieke Liem](#), [Khadija Arib](#), [Saskia Belleman](#) en [e.a.](#)

Gepubliceerd op 26 mei 2026, 06:01

Vorige week publiceerde de Algemene Rekenkamer haar [verantwoordingsonderzoek Nederland nog kwetsbaar ondanks extra geld voor veiligheid \(2025\)](#). De Rekenkamer beschrijft geopolitieke dreigingen, falende IT-systemen en coördinatieproblemen in de strafrechtketen.

Huiselijk geweld komt daarin echter niet voor als zelfstandig veiligheidsvraagstuk, terwijl bijna [1,3 miljoen Nederlanders](#) er jaarlijks slachtoffer van zijn. Dat gemis onderstreept precies waarom wij dit onderwerp steeds opnieuw op de agenda zetten.

### Over de auteurs

**Marieke Liem** is hoogleraar aan Universiteit Leiden en initiatiefnemer van de Femicide Monitor; **Khadija Arrib** is oud-Kamervoorzitter; **Jolande ter Avest** is familierechtadvocaat; **Saskia Belleman** is rechtbank- en juridisch verslaggever; **Aleid van den Brink** is internationaal expert; **Barbara Godwaldt** is adviseur intieme terreur en femicide; **Essa Reijmers** is senior-beleidsadviseur bij Valente; **Huri Sahin** is burgemeester van Rijswijk.

Dit is een ingezonden bijdrage, die niet noodzakelijkerwijs het standpunt van *de Volkskrant* reflecteert. Lees [hier](#) meer over ons beleid aangaande opiniestukken.

Eerdere bijdragen in deze discussie vindt u onder aan dit artikel.

### Maatschappelijke schade

Bijna 1,3 miljoen Nederlanders van 16 jaar en ouder, ofwel 9 procent van de bevolking, gaven in de [CBS Prevalentiemonitor \(2024\)](#) aan het afgelopen jaar slachtoffer te zijn geweest van huiselijk geweld. Onveranderd, jaar na jaar. Het Europees Instituut voor Gendergelijkheid becijferde de jaarlijkse maatschappelijke schade in Nederland op [6,8 miljard euro](#). Meer dan de helft van de slachtoffers mist minimaal drie werkdagen per maand; werkgevers betalen jaarlijks zo'n 136 miljoen euro aan verzuimkosten.

Dit is geen randverschijnsel, maar een sluipende economische en maatschappelijke crisis.

De meest recente analyse van de Global Burden of Disease-groep, [gepubliceerd in The Lancet](#) begin dit jaar, laat bovendien zien dat de ziektelast als gevolg van huiselijk geweld tegen vrouwen structureel wordt onderschat, ook in westerse hoge-inkomenslanden als Nederland. Psychische aandoeningen, waaronder depressie, angststoornissen en suïcidaliteit: de gezondheidsschade loopt door over de gehele levensloop, ook bij de tienduizenden kinderen die jaarlijks direct of indirect slachtoffer van geweld in het gezin zijn.

En dan zijn er de dodelijke slachtoffers, die in veel gevallen al bekend waren bij hulpverleningsinstanties. In praktisch alle gevallen waarin de afgelopen tijd een dodelijk slachtoffer te betreuren is, is regionaal onderzoek gedaan naar hoe dat heeft kunnen gebeuren. Steeds ad hoc, en zonder dat de uitkomsten van die onderzoeken met elkaar in verband worden gebracht.

### Systeemfouten

Met steeds vergelijkbare conclusies: de aanpak is versnipperd, informatie is niet tijdig gedeeld, in plaats van samenwerking hebben partijen naast elkaar gewerkt. Systematische analyse die casussen met elkaar verbindt, patronen blootlegt en ons in staat stelt te leren van wat beter moet, ontbreekt. Zo blijft elke zaak op zichzelf staan, en worden dezelfde systeemfouten keer op keer gemaakt.

De kritiek op de Nederlandse aanpak komt niet alleen van ons. Het GREVIO-comité, dat toeziet op de naleving van het Verdrag van Istanbul, oordeelde in haar rapport van november vorig jaar dat Nederland ondermaats presteert. Een kernbevinding: huiselijk geweld wordt in Nederland nog te vaak als een gender-neutrale kwestie behandeld, alsof twee partijen altijd even verantwoordelijk zijn. Daarmee worden de genderdynamieken van macht, afhankelijkheid en stereotype rolpatronen miskend die bepalen wie slachtoffer wordt en wie dader. Een effectieve aanpak begint met het erkennen van die realiteit.

Wij zijn verheugd over de aangekondigde aanstelling van een Nationaal Coördinator huiselijk geweld en femicide. Wij hopen dat deze coördinator de verbindende en gezaghebbende rol kan vervullen die tot nu toe ontbreekt: coördinatie tussen ministeries, structurele monitoring van de voortgang, en een helder aanspreekpunt voor slachtoffers, professionals en beleidsmakers. Onder eindverantwoordelijkheid van één bewindspersoon. Juist de Rekenkamer wijst vandaag op het belang van centrale regie bij complexe, verkokerde vraagstukken. Huiselijk geweld is bij uitstek zo'n vraagstuk.

### **Aanbevelingen**

Concreet hopen wij dat de Nationaal Coördinator zorg draagt voor: implementatie en naleving van het Verdrag van Istanbul, inclusief erkenning van de genderdimensie.

Systematische registratie en analyse van dader- én slachtofferdata, en van verdachte sterfgevallen waarbij de rol van partnergeweld onderzocht wordt.

- Een goede ingang om te melden en hulp te krijgen en juridische bijstand. Slachtoffers moeten zich nu tot wel zeventien loketten wenden. Dat vraagt om vereenvoudiging en verbetering van de ondersteuning.
- Kennisversterking in de straf- en familierechtsketen, zodat iedereen van raadsmedewerker, politieagent tot rechter beter is toegerust om geweldspatronen te herkennen.
- Een vaste Tweede Kamercommissie, zodat huiselijk geweld een verankerd en serieus agendapunt blijft.
- Versterking van de bestuurlijke instrumenten van burgemeesters en voldoende middelen voor gemeenten om hulp te bieden aan slachtoffers.

Maar een Nationaal Coördinator kan het niet alleen. De slachtoffers van huiselijk geweld verdienen een overheid die hen ziet én die handelt. De kinderen die opgroeien in geweld hebben recht op ondersteuning en een veilige toekomst.

Afgelopen oktober boden wij in de aanloop naar de Tweede Kamerverkiezingen als initiatiefgroep een stembusakkoord aan de lijsttrekkers van de politieke partijen. Ook premier Rob Jetten heeft ons beloofd zich in te zetten. De lijsttrekkers die ons stembusakkoord ondertekenden, hebben nu de kans om boven partijpolitieke verschillen uit hun beloften waar te maken.

Laat de nieuwe Nationaal Coördinator daarin de drijvende en verbindende kracht zijn. Huiselijk geweld is een nationale crisis. Dat vraagt nu om daadkracht, structurele coördinatie en middelen die recht doen aan de werkelijke omvang van het probleem.

Wilt u reageren? Stuur dan een opiniebijdrage (max 700 woorden) naar [opinie@volkskrant.nl](mailto:opinie@volkskrant.nl) of een brief (maximaal 200 woorden) naar [brieven@volkskrant.nl](mailto:brieven@volkskrant.nl)